

يولداش چېن يۈن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى
خاتىرىلەش يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

(2005-يىلى 6-ئاينىڭ 13-كۈنى)

خۇ جىنتاۋ

مىللەتلەر نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

在陈云同志诞辰 100 周年纪念大会上的讲话:2005 年 6 月 13 日
/胡锦涛著;中国民族语文翻译中心译. —北京:民族出版社,2005.6
ISBN 7-105-07065-X

I.在... II. ①胡...②中... III. ①胡锦涛—讲话—维吾尔语(中国少数民族语言) ②陈云(1905~1995)—生平事迹—学习参考资料—维吾尔语(中国少数民族语言) IV. ①D2-0②K827=7

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 067170 号

在陈云同志诞辰 100 周年 纪念大会上的讲话

(2005 年 6 月 13 日)

胡 锦 涛

中国民族语文翻译中心译

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

中国民族语文翻译中心微机照排

迪鑫印刷厂印刷 各地新华书店经销

2005 年 6 月第 1 版 2005 年 6 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 毫米 1/32 印张:0.75

印数:500 册 定价:1.00 元

يولداش چېن يۈن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

(2005-يىلى 6-ئاينىڭ 13-كۈنى)

خۇ جىنئاۋ

يولداشلار ، دوستلار :

بۈگۈن بىز بۈيەرگە جەم بولۇپ ، يولداش چېن يۈن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى داغدۇغىلىق خاتىرىلەۋاتقان چېغىمىزدا ، ئۇنىڭ مىللىتىمىزنىڭ مۇستەقىللىكى ، خەلقىمىزنىڭ ئازادلىقى ۋە دۆلىتىمىزنىڭ قۇدرەت تېپىشى ، خەلقىمىزنىڭ بەخت-سائادىتى يولىدا ياراتقان تارىخىي تۆھپىسىنى چوڭقۇر ئەسلەيمىز ، ئۇنىڭ پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرى ئۈچۈن بوشاشماي كۈرەش قىلغان ئالىيجاناب خىسلىتىنى ئەسلەيمىز ۋە ئۇنىڭدىن ئۆگىنىمىز ، شۇئارقىلىق پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكىتىمىزدىكى ھەرمىللەت خەلقىنى ئومۇميۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇشقا ئاتلىنىپ ، بىرنىيەت ، بىرمەقسەتتە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئۇلۇغۋار ئىشنى ئالغا سىلجىتىشقا يەنىمۇ ئىلھاملاندۇرىمىز .

يولداش چېن يۈن ئۇلۇغ پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى ، سىياسەتچى ، مەشھۇر ماركسىزمچى ، جۇڭگونىڭ سوتسىيالىستىك

ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا يول ئاچقۇچى ۋە ئاساس سالغۇچىلاردىن بىرى ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاق سىناقىدىن ئۆتكەن مەشھۇر رەھبىرى ، پارتىيىنىڭ يولداش ماۋ زېدۇڭ يادرولۇقىدىكى 1-ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپى ۋە يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى 2-ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ مۇھىم ئەزاسى .

100-يىلنىڭ ئالدىدىكى بۈگۈنكى كۈندە يولداش چېن يۈن جياڭسۇ ئۆلكىسى چىڭپۇ ناھىيىسى ليەنتاڭ بازىرىدىكى بىر نامرات دېھقان ئائىلىسىدە دۇنياغا كەلگەن . ئۇچاغدا ، جۇڭخۇا مىللەتلىرى ئېغىر ئازاب-ئۇقۇبەت ئىچىدە قالغان ، سىرتتا جاھانگىرلىكنىڭ تاجاۋۇزىغا ئۇچراۋاتقان ، ئىچكى جەھەتتە فېئودال مۇستەبىتچىلىكنىڭ زۇلمىغا ئۇچراۋاتقان ، جۇڭگو خەلقى ۋە نۇرغۇن غايىلىك ، ئىرادىلىك كىشىلەر ۋەتەننى ۋە خەلقنى قۇتقۇزۇش يولىنى جاپالىق ئىزدەۋاتقاندى . يولداش چېن يۈن كىچىكىدىن تارتىپ جەمئىيەتنىڭ تۆۋەن قاتلىمدا تۇرمۇش كەچۈرۈپ ، كۆپ جاپا-مۇشەققەتلەرنى باشتىن كەچۈرگەن . 1919-يىلى پارتلىغان 4-ماي ھەرىكىتى ، باشلانغۇچ مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان ئۆسمۈر چېن يۈننىڭ ساددا ۋە تەنپەرۋەرلىك تۇيغۇسىنى ئويغاتقاندى . يولداش چېن يۈن 1925-يىلى شاڭخەيدە 30-ماي ھەرىكىتىگە ۋە ئىشچىلارنىڭ ئىش تاشلاش ھەرىكىتىگە قاتناشقان . ئۇ ئىنقىلابىي كۈرەشنىڭ سىناقلىرىدا جەزمەن جەمئىيەتنى ئۆزگەرتكەندىلا ئىنسانىيەتنى ئازاد قىلغىلى بولىدىغانلىقىنى تونۇپ يەتكەن . شۇ يىلى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىگە كىرگەن . شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ، ئۇ كەسپىي ئىنقىلابچىغا خاس ھاياتىغا قەدەم تاشلاپ ، ئۇلۇغۋار كوممۇنىزم ئىشلىرىنى ئۆمۈر بويى توختىماي كۈرەش قىلىدىغان نىشان قىلغان . يولداش چېن يۈن يەر ئىنقىلابى

ۋە ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش ۋاقتىدىن تارتىپ ئازادلىق ئۇرۇشىغىچە ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ پارتىيە ۋە ئارمىيە ئىچىدە نۇرغۇن مۇھىم رەھبەرلىك ۋەزىپىلىرىنى ئۆتىگەن ، يولداش چېن يۈن ئىشچىلار ھەرىكىتى ۋە دېھقانلار ھەرىكىتىگە رەھبەرلىك قىلغاندا ياكى دۇنياغا تونۇلغان جۇڭگو ئىشچى-دېھقانلار قىزىل ئارمىيىسى ئۇزۇن سەپىرىگە قاتناشقاندا بولسۇن ، ئەۋجىگە چىققان ياپون مىللىتارىزم تاجاۋۇزچىلىرىغا قارشى تۇرۇش ئۇرۇشىنى ئۇيۇشتۇرۇشقا قاتنىشىشتا ياكى جياڭ جىيېشى ئەكسىيەتچى ھۆكۈمرانلىقىنى ئاغدۇرۇش ئازادلىق ئۇرۇشىغا رەھبەرلىك قىلىشقا قاتنىشىشتا بولسۇن ، پارتىيىنىڭ تەشكىلى خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىشتا ياكى شەنشى-گەنسۇ-نىڭشيا چېگرا رايونىنىڭ ۋە سەنشى-سۈيۈەن چېگرا رايونىنىڭ مالىيە-ئىقتىساد خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىشتا بولسۇن ، مۇستەھكەم شەرقىي شىمال تايانچ بازىسىنى بەرپا قىلىشقا رەھبەرلىك قىلىش-قاتنىشىشتا ياكى شەرقىي شىمالدا ئىقتىسادنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە قايتىدىن قۇرۇش خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىشتا بولسۇن ، باشتىن-ئاخىر جاپادىن ۋە خەۋپ-خەتەردىن قورقماي ، ئېغىر يۈكنى باتۇرلۇق بىلەن ئۈستىگە ئېلىپ ، ئىنچىكىلىك بىلەن پىلانلاپ ، شىجائەت بىلەن ئىشلەپ ، ئادەتتىن تاشقىرى ئەقىل-پاراسىتى ۋە ئالاھىدە خىزمىتى بىلەن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە يولداش ماۋ زېدۇڭ تۈزگەن بىر قاتار چوڭ-چوڭ ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇشى ، يېڭى دېموكراتىك ئىنقىلابنىڭ غەلبە قازىنىشى ۋە يېڭى جۇڭگونىڭ دۇنياغا كېلىشى ئۈچۈن ئۆچمەس تۆھپە قوشتى .

يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن كېيىن ، يولداش چېن يۈن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۈسنىڭ شۇجىسى ، ج ك پ

مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بىۋىروسىنىڭ دائىمىي ئەزاسى ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋە مەركىزىي خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئەزاسى ، مەمۇرىي ئىشلار مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى قوشۇمچە مالىيە-ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ مۇدىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۈستىگە ئېلىپ ، يولداش ماۋ زېدۇڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيىنىڭ 1-ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كولىكتىپىنىڭ مۇھىم ئەزاسى بولۇپ قالدى . ئۇزاق ۋاقىت ئۇ پۈتۈن مەملىكەتنىڭ مالىيە-ئىقتىساد خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلىپ ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە يولداش ماۋ زېدۇڭنىڭ يوليورۇقلىرىنى ئىجادىي يوسۇندا ئىزچىلاشتۇرۇپ ، نۇرغۇن توغرا يېتەكچى ئىدىيە ، توغرا خىزمەت فاخجىنى ۋە چوڭ-چوڭ تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىللەردە خەلق ئىگىلىكىنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈش ، خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى خاتىرجەم قىلىش ، ئاشلىق ، پاختا قاتارلىق ئاساسلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى بىرتۇتاش سېتىۋېلىش ۋە بىرتۇتاش سېتىپ بېرىش يولىنى تۇتۇش ، ئىشلەپچىقىرىش ۋاسىتىلىرىغا بولغان خۇسۇسىي مۈلۈكچىلىكنى سوتسىيالىستىك ئۆزگەرتىشنى قەدەم باسقۇچلۇق قانات يايدۇرۇش ، دۆلەتنىڭ سوتسىيالىستىك سانائەتلىشىشى ۋە سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى بەرپا قىلىش ۋە ئۇنىڭغا ئاساس سېلىش ئۈچۈن كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشتى . يولداش چىن يۈننىڭ مەملىكەت بويىچە مالىيە-ئىقتىساد خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش جەريانىدا نامايان قىلغان ئاجايىپ ئىقتىدارغا يولداش ماۋ زېدۇڭ ئاپىرىن ئوقىدى ، پۈتۈن پارتىيە ئۇنىڭدىن قايىل بولدى . «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» دا لىن بياۋ ، جياڭ چىڭ ئەكسلىنىقلاپىي گۇرۇھىغا قارشى قەتئىي كۈرەش قىلدى ھەمدە

پارتىيىمىزنىڭ «تۆت كىشىلىك گۇرۇھ» نى بىتچىت قىلىشقا دائىر تەدبىر بەلگىلەش جەريانىغا ۋە كۈرىشىگە ئاكتىپ قاتناشتى . يولداش چېن يۈن پارتىيىنىڭ چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3-ئومۇمىي يىغىنىدا يې جىيەنىڭ ، لى شىيەننى قاتارلىق يولداشلار بىلەن بىللە تۇرۇپ ، يولداش دېڭ شياۋپىڭ ئوتتۇرىغا قويغان ئىدىيە ئازاد بولۇش ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ، بىردەك ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا قاراش يېتەكچى فاكۇلتېتىنى ئاكتىپ قىلىدى . بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىندا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ پۈتۈن پارتىيىدىكى يادرولۇق رەھبەرلىك ئورنى تىكلەندى ، پارتىيە ۋە دۆلەت خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى سوتسىيالىستىك زامانۇنلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يۆتكەشكە دائىر ئىستراتېگىيىلىك تەدبىرلەر بەلگىلەندى ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش-ئىشكىنى ئېچىۋېتىشكە دائىر يېڭى سىياسەتلەرنى يولغا قويۇش قارار قىلىندى ، بۇنىڭ بىلەن ئۇلۇغ تارىخىي بۇرۇلۇش ئەمەلگە ئاشتى . يولداش چېن يۈن شۇ يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېت سىياسىي بىۋروسىنىڭ دائىمىي ئەزالىقىغا ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىكىگە قايتىدىن سايلاندى ھەمدە ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 1-شۇجىلىقىغا سايلاندى . يولداش چېن يۈن پارتىيە 13-قۇرۇلتىيىدىن كېيىن ، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى مەسلىھەت كومىتېتىنىڭ مۇدىرلىقىنى ئۆتەپ كەلدى . ئۇ پارتىيىنىڭ يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى 2-ئەۋلاد مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كوللېكتىپىنىڭ مۇھىم ئەزاسى بولۇش سۈپىتى بىلەن ، مەركىزىي كومىتېت رەھبەرلىك كومىتېتىدىكى باشقا يولداشلار بىلەن بىرلىكتە ، پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنى

يېتەكلەپ ئىدىيەۋى لۇشىيەن ، سىياسىي لۇشىيەن ۋە تەشكىلىي لۇشىيەن جەھەتتە قالايمىقانچىلىقنى ئوڭشاپ ، يولداش ماۋ زېدۇڭنىڭ تارىخىي ئورنىغا ئىلمىي باھا بېرىپ ، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيەسىدە چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇپ ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش ، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇش ، ئىسلاھات-ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننى ئۈزۈپ چىقىشى ۋە ئىجرا قىلدى ، يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغاندىن بۇيانقى تارىختىن قېپقالغان نۇرغۇن مەسىلىلەرنى ۋە رېئال تۇرمۇشتا كۆرۈلگەن يېڭى مەسىلىلەرنى توغرا ھەل قىلىپ ، يېڭى دەۋردىكى پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ ، كادىرلار قوشۇنىدا يېڭىلار بىلەن كونايلارنىڭ ھەمكارلىقى ۋە ئالمىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش بولۇپمۇ ھەم ئەخلاقلىق ، ھەم ئىختىساسلىق زور بىر تۈركۈم ئوتتۇرا ياشلىق ۋە ياش كادىرلارنى يېتىشتۈرۈش ۋە تاللاپ ئۆستۈرۈش ئىشىنى چىڭ تۇتۇپ ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مۇقىملىقىنى ساقلاپ ، ئېلىمىزدە سوتسىيالىزم ئىشلىرى راۋاجلىنىدىغان يېڭى دەۋرنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ياراتتى . يېڭى دەۋردە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم جۇش ئۇرۇپ راۋاجلانغان ئۇلۇغ مۇساپىدە يولداش چېن يۈن زور تۆھپە قوشتى .

يولداش چېن يۈن پارتىيىمىز ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ مەشھۇر رەھبىرى . ئۇنىڭ ئۇزاق ۋاقىت مەملىكەت بويىچە مالىيە-ئىقتىساد خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىپ ياراتقان مۇۋەپپەقىيەتلىك ئەمەلىيىتى ۋە قولغا كەلتۈرگەن كۆرىنەرلىك نەتىجىلىرى كىشىلەردە ئۇنتۇلماس تەسىر قالدۇردى . ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا دائىر بەزى چوڭ-چوڭ مەسىلىلەردە ، بولۇپمۇ قىيىنچىلىققا دۇچ كەلگەن مۇمىنلاردا ، كىشىلەر ھامان يولداش چېن يۈننىڭ پىكىرىنى ئاڭلاشنى خالايتتى ، ئۇمۇ ھامان

كۆپچىلىكنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويماي ، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى تولۇق ئىگىلەپ ، ئەجەللىك مەسىلىنى تۇتۇپ ، مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ ئۈنۈملۈك ئۇسۇلىنى ئۆزۈڭلاردا ئوتتۇرىغا قويماي . يېڭى جۇڭگو قۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىللەردە ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە يولداش ماۋ زېدۇڭنىڭ رەھبەرلىكىدە ، يولداش چېن يۈننىڭ كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە ئىنچىكىلىك بىلەن تەشكىللىشى ، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكىتىمىزنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىق كورسىتىشى ئارقىسىدا ، بىرىلغا يەتمىگەن ۋاقىتتا ، پارتىيىمىز ۋە ھۆكۈمىتىمىز مەملىكەت بويىچە مالىيە-ئىقتىسادنى تېزىدىن بىرلىككە كەلتۈرۈپ ، پۇل مۇئامىلە ۋە مال باھاسىنى مۇقىملاشتۇرۇپ ، كونا جۇڭگودىن قېپقالغان ئىقتىساد خارابىلاشقان ، مال باھاسى ئۇچقاندەك ئۆرلەۋاتقان ، ئىقتىساد قالايمىقانلىشىپ كېتىۋاتقان مۇشكۈل ۋەزىيەتنى ئوڭشىدى . يولداش چېن يۈن ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك سانائەتلەشتۈرۈش ئىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن ، چوڭقۇر تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ ، دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىنى ئاساس قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ ، ئاكتىپلىق بىلەن چەت ئەلنىڭ پايدىلىق تەجرىبىلىرىنى ئەينەك قىلىپ ، 1-بەش يىللىق پىلانى تۈزۈش ۋە ئىجرا قىلىش ئىشىغا مۇۋەپپەقىيەتلىك رىياسەتچىلىك قىلىپ ، پارتىيىمىزنىڭ سانائەتلىشىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئىشى ئۈچۈن قىممەتلىك تەجرىبە توپلاپ بەردى . يولداش چېن يۈن سوتسىيالىستىك ئۆزگەرتىش جەريانىدا مۇشۇ خىزمەتنىڭ كونكرېت مەسئۇلى بولۇش سۈپىتى بىلەن مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇردى . يولداش چېن يۈن سوتسىيالىستىك ئۆزگەرتىش ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالغاندىن كېيىن ، ئەمدىلا تىكلەنگەن سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي تۈزۈم ۋە ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى قانداق قىلىپ ئېلىمىزنىڭ ئەمەلىي

ئەھۋالغا تېخىمۇ ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ ، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولۇش ئۈستىدە پائال ئىزدەندى . ئۇ «ئۈچ ئاساسىي گەۋدە ، ئۈچ تولۇقلىما» ئىدىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ، سودا-سانائەت ئىگىلىكى جەھەتتە ، دۆلەت ئىگىلىكى بىلەن كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى سودا-سانائەتنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى قىلىش ، مۇئەييەن ساندىكى يەككە ئىگىلىكنى تولۇقلىما قىلىشنى ؛ ئىشلەپچىقىرىش پىلانى جەھەتتە ، پىلانلىق ئىشلەپچىقىرىشنى سانائەت-يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى قىلىش ، بازار ئۆزگىرىشىگە قاراپ دۆلەت پىلانىدا ئىجازەت بېرىلگەن دائىرىدە ئېلىپ بېرىلىدىغان ئەركىن ئىشلەپچىقىرىشنى تولۇقلىما قىلىش ؛ ئوبوروت ساھەسىدە ، دۆلەت بازىرىنى سوتسىيالىستىك بىر تۇتاش بازارنىڭ ئاساسىي گەۋدىسى قىلىش ، دۆلەت رەھبەرلىك قىلىدىغان مەلۇم دائىرىدىكى ئەركىن بازارنى تولۇقلىما قىلىشنى تەكىتلىدى . بۇ دۆلىتىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈلگەن ، سوۋېت ئىتتىپاقى ئىقتىساد ئەندىزىسىدىن ھالقىغان يېڭى تەسەۋۋۇر بولۇپ ، شۇچاغدا ئىنتايىن قەدىرلەشكە ئەرزىيدىغان ئىش ئىدى . ئۇ «چوڭ سەكرەپ ئىلگىرىلەش» ۋە خەلق گۇڭخېسىلاشتۇرۇش ھەرىكىتىدىن كېلىپ چىقىدىغان مەسىلىلەرنى خېلى بالدۇرلا سەزگەن ھەمدە ئىنتايىن مۇشكۈل شارائىتتا چامى يەتكۈچە تەدبىر قوللىنىپ ، زىياننى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈش ئۈچۈن تىرىشقاندى . ئالدىنقى ئەسىرنىڭ 50-يىللىرىنىڭ ئاخىرى ۋە 60-يىللىرىنىڭ بېشىدا ، دۆلىتىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ئېغىر قىيىنچىلىققا ئۇچرىدى . يولداش چېن يۈن يولداش ماۋ زېدۇڭنىڭ قوللىشى بىلەن ، لىيۇ شاۋچى ، جۇ ئېنلەي ، دېڭ شياۋپىڭ قاتارلىق يولداشلار بىلەن بىرلىكتە ، خەلق ئىگىلىكىنى تەڭشەش ، مۇستەھكەملەش ، تولۇقلاش ، ئۆستۈرۈش خىزمىتىنى

ئورۇنلاشتۇرۇپ ۋە ئۇنىڭغا رەھبەرلىك قىلىپ ، بىرقاتار توغرا سىياسەت-تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىپ ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئەسلىگە كېلىشى ھەمدە گۈللەپ ياشناۋاتقان ۋەزىيەتنىڭ يېڭىباشتىن زاھىر بولۇشىغا تۈرتكە بولدى .

ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا خاس تارىخىي يېڭى دەۋرگە قەدەم قويغاندىن كېيىن ، يولداش چېن يۈن خەلق ئىگىلىكىنى تەڭشەش خىزمىتىگە رىياسەتچىلىك قىلدى . ئۇ ئېلىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا دائىر تەجرىبە-ساۋاقلارنى سىستېمىلىق يەكۈنلەپ ، ئىلگىرىكى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش جەھەتتە خاتالىقنىڭ ئاساسىي مەنبەسى «سول»چىل يېتەكچى ئىدىيە ئىكەنلىكىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەردى . ئۇ سوتسىيالىستىك تۈزۈم شارائىتىدا ، پىلان ، نىسبەت بولغان بىلەنلا بولمايدۇ . يەنە بازار ئارقىلىق تەڭشەشمۇ بولۇش كېرەك دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى . ئۇنىڭ بۇ مۇھىم تونۇشى بىزنىڭ ھەددىدىن ئارتۇق مەركەزلەشكەن پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسى ئاسارىتىدىن بۆسۈپ ئۆتۈشمىزدە كەڭ ۋە چوڭقۇر تەسىر كۆرسەتكەندى . شۇ قېتىمقى تەڭشەش ئارقىلىق ، «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» خەلق ئىگىلىكىگە ئېلىپ كەلگەن ئېغىر قىيىنچىلىق كۆرىنەرلىك پەسىيىپ ، ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ئىشىنىڭ ئەتراپلىق قانات يېيىشىغا زۆرۈر شارائىت يارىتىلدى .

يولداش چېن يۈن يولداش دېڭ شياۋپىڭ تەشەببۇس قىلغان ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ئىشىنى ئاكتىپ قوللىدى ۋە ئاكتىپ يولغا قويدى ھەمدە ئۆزى ئۇزاق ۋاقىت رەھبەرلىك قىلغان ئىقتىسادىي خىزمەت جەھەتتىكى مول تەجرىبىلىرى ئاساسىدا ، چوڭقۇر تەسىر قوزغايدىغان نۇرغۇن مۇھىم پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى . يولداش چېن يۈن ئىزچىل تۈردە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى ، پۈتۈن

مەملىكىتىمىزدىكى خەلقنىڭ ئىقتىسادىي تۇرمۇشىغا ئالاقىدار ئىش بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ ئىش ، قۇرۇلۇش كۆلىمىنى جەزمەن دۆلەت كۈچىگە لايىقلاشتۇرۇش ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش بىلەن خەلق تۇرمۇشىغا جەزمەن تەڭ ئېتىبار بېرىش ، جەزمەن تەڭپۇڭ قىلىش كېرەك ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا ئۈنۈپرسال تەڭپۇڭلۇقنى ئىشقا ئاشۇرۇش كېرەك . ئىشنى ئىقتىسادىي قانۇنىيەت بويىچە بېجىرىش ۋە تېگىشلىك دەرىجىدە دۆلەت ئارىلىشىش يولىنى تۇتۇش ، جۇغلانما بىلەن ئىستېمالنىڭ نىسبەت مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ نىسبەت بويىچە ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم . ئۇ يەنە مۇنداق تەكىتلەيدۇ ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشتىكى ئاخىرقى مەقسەت خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاش ، «دېھقانچىلىق بولمىسا ، مۇقىملىق بولمايدۇ» ، «ئاشلىق بولمىسا قالمايدۇ» دېيىدىغان تارىخىي تەجرىبىلەرنى ئەستە چىڭ تۇتۇش كېرەك ۋاھاكازالار . بۇ مۇھىم ئىدىيىلەر بىزنىڭ ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئوبدان ئىلگىرى سۈرۈشىمىز ئۈچۈن مۇھىم يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە . يولداش چېن يۈن ئۆز خىزمىتىنى دائىم خەلق مەنپەئىتى نۇقتىسىدىن تەكشۈرەتتى ، مەن قورساق تويغۇزۇش-كىيىنىش ئىشىغا مەسئۇل ئادەم ، «ئەگەر بىز خەلقنىڭ قورساق تويغۇزۇش-كىيىنىش مەسلىسىنى ھەل قىلالمىساق ، بىزنىڭ سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشىمىز پۈت تىرەپ تۇرالمايدۇ» دېگەندى . بۇ ئاددىي سۆز ئۇنىڭ پارتىيىنىڭ ئىقتىسادىي خىزمىتىگە ۋە سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىمىزغا بولغان ماھىيەت جەھەتتىكى چوڭقۇر تونۇشىنى ئىپادىلەيدۇ . يولداش چېن يۈن سوتسىيالىستىك ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش قانۇنىيىتى ئۈستىدە

چوڭقۇر ئىزدىنىپ ۋە ئۇنى توغرا ئىگىلەپ ، پارتىيىمىزنىڭ ئىقتىسادىي خىزمەتكە ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىشى ئۈچۈن ئىنتايىن قىممەتلىك تەجرىبىلەرنى يارىتىپ بەردى .

پارتىيە 14-قۇرۇلتىيىدىن كېيىن يولداش چېن يۈن رەھبەرلىك ئورنىدىن پۈتۈنلەي چېكىنىپ چىقتى ، لېكىن ئۇ يەنىلا پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىغا يۈكسەك كۆڭۈل بۆلۈپ ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ خىزمەتلىرىنى ئاخىرقى نەپسىگىچە ئىزچىل تەۋرەنمەي قوللاپ كەلدى .

يولداشلار ، دوستلار !

يولداش چېن يۈننىڭ 70 نەچچە يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتىدا تولۇق ئىپادىلەنگەن پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسىغا خاس جاسارىتى ، شىجائىتى ۋە يۈكسەك سىياسىي ئەقىل-پاراستىدىن شەكىللەنگەن ئالىيجاناب ئىدىيىسى ، يەزىلىتى ۋە خىسلىتى بىزگە پارلاق ئۈلگە تىكلەپ بەردى .

يولداش چېن يۈن غايە يولىدا ئىزچىل ئىزدىنىپ ، پارتىيە ۋە خەلققە باشتىن-ئاخىر سادىق بولۇپ كەلدى . يولداش چېن يۈن مۇنداق دېگەندى ، كومپارتىيە ئەزاسى پارتىيىنىڭ ھەرقايسى دەۋەرلەردىكى كونكرېت ۋەزىپىلىرىنى ئورۇنداش يولىدا كۈرەش قىلىپلا قالماي ، بەلكى ئۆزىنىڭ كوممۇنىزمىنى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا ئاخىرغىچە كۈرەش قىلىشتىكى ئىنقىلابىي كىشىلىك تۇرمۇش قارىشىنى تۇرغۇزۇشى كېرەك . كۈرەش قانچىلىك جاپالىق ، ئەھۋال قانچىلىك مۇرەككەپ بولسۇن ، ئىش ئوڭۇشلۇق ياكى ئوڭۇشسىز بولسۇن ، يولداش چېن يۈن سوتسىيالىزم ، كوممۇنىزم ئېتىقادىدا ئىزچىل تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇپ ، كوممۇنىستلارغا خاس تەۋرەنمەس ئىرادىسىنى ۋە پرولېتارىياتقا

خاس كۈچلۈك پارتىيىۋىلىكىنى ئىپادىلىدى . يولداش چېن يۈننىڭ ئالىيجاناب ئىدىيىگە بولغان تەلپۈنۈشى ئۇنىڭ خەلققە بولغان چەكسىز ساداقىتىدە ، خەلققە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدىغانلىقىدا ئىپادىلىنەتتى . يولداش چېن يۈننىڭ مۇنداق بىر جۈملە مەشھۇر سۆزى بار : «ئەمەلىي مەسىلىنى ھەل قىلماي تۇرۇپ ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتىن ئېغىز ئېچىش قۇرۇق گەپ قىلغانلىق بولىدۇ» . ئۇ بىز كوممۇنىستلار خەلق ئاممىسىنىڭ جانىجان مەنپەئىتىگە ھەر كۈنى كۆڭۈل بۆلۈشىمىز شەرت دەپ تەكىتلىدى . ئىقتىسادىي خىزمەتلەرگە رەھبەرلىك قىلىشتا بولسۇن ، ھەقىقىي تۈردە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەش—ئۇ ئەمەل قىلىدىغان ئىزچىل پرىنسىپ ئىدى . ئۇ چوڭقۇر مەنىلىك ۋە سەمىمىيلىك بىلەن مۇنداق دېگەندى : بىز نەچچە ئون يىل ۋاقىت سەرپ قىلىپ ئىنقىلابتا مۇۋەپپەقىيەت قازاندۇق ، ئىنقىلاب مېۋىلىرىنى ھەرگىز قولدىن بېرىپ قويماسلىقىمىز كېرەك . ھازىر بىز ئىنقىلاب مېۋىلىرىنى قانداق قىلىپ مۇستەھكەملەش ۋە راۋاجلاندۇرۇش مەسىلىسىگە دۇچ كېلىۋاتىمىز ، بۇنىڭدىكى مۇھىم ھالقا خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ ، ھەقىقىي تۈردە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەش كېرەك . ئۇ پۈتۈن پارتىيىنى ئاممىدىن ئايرىلىپ قېلىشتىن ساقلىنىشقا قايتا-قايتا ئاگاھلاندۇرۇپ ، ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىنىڭ ئىستىلى مەسىلىسى—پارتىيىنىڭ ھايات-ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك مەسىلە دېگەن مەشھۇر ھۆكۈمنى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويغانىدى . ئالىيجاناب غايە يولىدا ئىزچىل ئىزدىنىش بىلەن خەلق مەنپەئىتى ئۈچۈن بوشاشماي كۈرەش قىلىش يولداش چېن يۈننىڭ ئەمەلىيىتىدە مۇكەممەل بىرلەشكەندى .

يولداش چېن يۈن ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ

تۇرۇپ ، ھەقىقەتتە چىڭ تۇرۇشقا جۈرئەت قىلدى . يولداش چېن يۈن ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ماركسىزمنىڭ تۈپ ئىدىيىۋى لۇشىنى ، ھەقىقىي ماركسىزم بىلەن ساختا ماركسىزمنى پەرقلىنىدىغان تۈپ بەلگىنىڭ بىرى ، دەپ تەكىتلىدى . ئۇ ئۇزاق ئەمەلىيەت ۋە ئۆز تەسىراتلىرى ئارقىلىق يەكۈنلەپ چىققان «يۇقىرىغىلا ، كىتابقىلا ئېسىلىۋالماسلىق ، پەقەت ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش كېرەك ، ئالماشتۇرۇش ، سېلىشتۇرۇش ۋە تەكرارلاش» دىئالېكتىك ماتېرىيالزمغا تولغان پىكىر قىلىش ئۇسۇلى ، خىزمەت ئۇسۇلى ۋە رەھبەرلىك پىرىنسىپى ، ماركسىزىملىق پەلسەپە ۋە پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى لۇشىنىڭ قوشقان مۇھىم تۆھپە . يولداش چېن يۈن مۇنداق دەپ تەكىتلەيدۇ ، ھەر بىر كومپارتىيە ئەزاسى ئىنقىلاب ۋە پارتىيە مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشى ، ھەقىقەتنى تەكىتلىشى ، ئىشنى قانداق قىلغاندا پۇقرالارغا ۋە ئىنقىلابقا پايدىلىق بولسا ، شۇنداق قىلىشى كېرەك . يولداش چېن يۈن پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن ھەقىقەتتە چىڭ تۇرۇشقا جۈرئەت قىلىپ ، ئادالەت يولىدا ھەق سۆز قىلىپ ، باتۇرانە ئالغا ئىلگىرىلەپ ، خەلق مەنپەئىتى ئۈچۈن ھەقىقەتتە چىڭ تۇرۇشنىڭ ئۈلگىسى بولۇپ قالدى . يولداش چېن يۈن زۇنىي يىغىنىدا يولداش ماۋ زېدۇڭنىڭ توغرا تەشەببۇسنى قەتئىي قوللاپ ، يىغىننىڭ يولداش ماۋ زېدۇڭ ۋە كىلىكىدىكى توغرا رەھبەرلىكنى تۇرغۇزۇشنى قوللىدى . «تۆت كىشىلىك گۇرۇھ» تارمار قىلىنغاندىن كېيىن ، يولداش چېن يۈن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىگە قايتىدىن قاتنىشىشنى قەتئىي قوللىدى ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «ئىككى ئومۇمەن»دىن ئىبارەت خاتا فاڭجېننى تەنقىد قىلغانلىقىنى قوللىدى ، ھەقىقەتنىڭ ئۆلچىمى مەسىلىسى

توغرىسىدىكى مۇنازىرىنى قوللاپ ، 1976-يىلى 4-ئايدا يۈز بەرگەن تىبەنئەنمېن ۋە قەسىنى ۋە ناھق-يالغان-خاتا دېلولارنى ئاقلاش ئىشلىرىنى توغرا تونۇشنى ۋە ئۇنىڭغا توغرا باھا بېرىشنى تەكىتلىدى . يولداش چېن يۈن ، ئومۇمەن ھەقىقەت دەپ ھېسابلىغان ، توغرا تاپقان ئىشلاردىن ئەزەلدىن ئاسانلىقچە ۋاز كەچمىدى ، پارتىيە ۋە خەلققە ئېھتىياجلىق ئىشلارنى ، ئەھۋالنىڭ قانچىلىك مۇرەككەپ بولۇشىغا ، ۋەزىيەتنىڭ قانچىلىك خەتەرلىك بولۇشىغا قارىماي ، قەتئىي تەۋرەنمەي داۋاملاشتۇردى . يولداش چېن يۈننىڭ ھەقىقەتتە پىرىنسىپتا چىڭ تۇرۇشتەك ئاجايىپ جاسارىتى ۋە قەتئىي مەيدانى ئۈزۈل-كېسىل ماتېرىيالزمچىغا خاس شەخسىيەتسىز ۋە قورقماس روھىنى تولۇق ئىپادىلەپ بەردى . يولداش چېن يۈن تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەشكە ماھىر ، ئىشنى ھەقىقىي تۇتۇپ ئەمەلىي ئىشلەشنى قەدىرلەيدۇ . يولداش چېن يۈن پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ رەھبىرى بولۇش سۈپىتى بىلەن ، ئۈستىدىكى مەسئۇلىيەتنىڭ زورلۇقىنى چوڭقۇر ھېس قىلاتتى . ئۇ مۇنداق دەيدۇ ، پۈتۈن مەملىكەت خەلقى ئۈمىدىنى پارتىيىمىزگە باغلىدى ، بىزنىڭ مۇشۇنداق مەسئۇلىيىتىمىز بار ، ئۇنى ئوبدان ئۆتمەسەك بولمايدۇ ، ئۇنى ئوبدان ئۆتمەسلىك بىر ئادەمگە ، بىر قانچە ئادەمگە مۇناسىۋەتلىك ئىش ئەمەس ، بەلكى پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنىڭ مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك ئىش . يولداش چېن يۈن مۇنداق دەپ تەكىتلەيدۇ : «بارلىق توغرا سىياسەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلىي ئەھۋاللارنى ئىلمىي تەھلىل قىلىش ئاساسىدا بارلىققا كەلگەن» ، «بىز %90 تىن ئارتۇق ۋاقىتنى ئەھۋاللارنى ئېنىقلاشقا سەرپ قىلىشىمىز ، %10 كە يەتمىگەن ۋاقىتنى تەدبىر بەلگىلەشكە سەرپ قىلىشىمىز كېرەك» . يولداش چېن يۈن تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشقا ماھىر ، خىزمەتنى پۇختا ئىشلەيدۇ ، مۇبالىغلاشتۇرۇشقا ،

يەڭگىللىك قىلىشقا ، كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەتكە بېرىلىپ كېتىشكە قارشى تۇرىدۇ . ئۇ ئەزەلدىن قۇرۇق سۆز قىلمايدۇ ، ھەربىر مەسىلىنى چوڭقۇر تەكشۈرگەن ۋە ئەتراپلىق ئويلاشقاندىن كېيىن ئوتتۇرىغا قويىدۇ ، چوڭ ئىشلاردا يىراقنى كۆزدە تۇتىدۇ ، كىچىك ئىشلاردا قىلنى قىرىق يارىدۇ . يولداش چېن يۈن ئاممىغا ئىشىنىدۇ ، ئاممىغا تايىنىدۇ ، ئۇ ھەمىشە «ئاممىنىڭ جانىجان مەسىلىسىنى ھەل قىلىش چارىلىرىنى جەزمەن ئامما بىلەن مۇھاكىمە قىلىش ، ئامما ئىچىدىن ئىزدەش كېرەك .» «ئاممىنى تولۇق سەپەرۋەر قىلىش—بارلىق خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى» دەپ تەكىتلەيدۇ . يولداش چېن يۈن دېموكراتىك ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ ، كەڭ دائىرىدە ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ پىكىرىگە بولۇپمۇ ئوخشاش بولمىغان پىكىرلەرگە قۇلاق سېلىشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ ، پايدا-زىياننى قايتا-قايتا دەڭسەپ كۆرۈپ ، ئېھتىيات بىلەن تەدبىر كۆرىدۇ ، ئىشنى پۇختا قىلىشقا تىرىشىدۇ . شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ، ئۇ كۆپ پىكىر يۈرگۈزىدۇ ، كونا قائىدىلەرگە ئېسىلىۋالماي ، ھامان دۆلىتىمىزنىڭ ئەھۋالىنى كۆزدە تۇتۇپ ، ئەينى ۋاقىتتىكى ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ ، بىر تەرەپتىن ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈپ ، بىر تەرەپتىن ئىزدىنىپ ، بىر تەرەپتىن يەكۈنلەپ ، خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇشقا دائىر پىكىر يوللىرىنى ۋە مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش چارىلىرىنى ئىجادچانلىق بىلەن ئوتتۇرىغا قويىدۇ . ئۇ ، خىزمەتنى بىر-بىرلەپ پۇختا ئىشلەش كېرەك ، خىزمەتتە تەلەي سىناش روھىي ھالىتىدە بولماسلىق ، ئىشنى ئاسانلا ۋۇجۇدقا چىقىرىشنى ئارزۇ قىلماسلىق كېرەك ؛ خىزمەتلەرنى بىر-بىرلەپ ئىشلەش ، ھەربىر خىزمەتنى ئاخىرغىچە ئۈنۈملۈك ، ئەڭ تېز سۈرئەتتە ئىشلەش كېرەك دەپ تەكىتلەيدۇ .

يولداش چېن يۈننىڭ خىزمەتتىكى بۇنداق روشەن ئالاھىدىلىكى ۋە رەھبەرلىك ئىستىلى ھەقىقىي ماركسىزمچىنىڭ ئەمەلىيەتچىلىك ئىلمىي پوزىتسىيىسىنى ، باش چۆكۈرۈپ جاپالىق ئىشلەيدىغان ئىنقىلابىي روھىنى ۋە تولۇپ تاشقان ئىجادكارلىق روھىنى تولۇق ئىپادىلەپ بەردى .

يولداش چېن يۈن كەمتەر ۋە ئېھتىياتچان بولۇپ ، باشتىن-ئاخىر نام-مەنپەئەت قوغلاشمىدى . يولداش چېن يۈننىڭ پارتىيىۋىلىكى كۈچلۈك ، پرىنسىپتا چىڭ تۇرىدۇ ، ھەققانىي ئىش قىلىدۇ ، خىزمەت كۆرسەتتىم دەپ ئۆزىگە تەمەننا قويمىدۇ . باشتىن-ئاخىر شەخس بىلەن پارتىيىنىڭ ئورنىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ كەلدى . يولداش چېن يۈن ئۆزىنىڭ ئىنقىلاب ھاياتىدا ئەگرى-توقايلىقلارغىمۇ دۇچ كەلگەندى . لېكىن ئۇ باشتىن-ئاخىر ئومۇملىقنى نەزەردە تۇتۇپ ، ئىتتىپاقلىقنى قوغدىدى ، جاھاننىڭ رەپىئىغا كىرىۋالدىغان ، ئارقىغا تارتىشىپ تۇرۇۋالدىغان ئىشنى قىلمىدى . يولداش چېن يۈن مۇنداق دېگەندى : « بىر ئادەم ئۈچۈن ئەڭ كۆڭۈللۈك ئىش ئىنقىلابقا قاتنىشىپ ، خەلقنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن كۈرەش قىلىش . » ئۇ پارتىيە ۋە خەلق ئۈچۈن ئاجايىپ تۆھپە قوشتى ، ئەمما ئۇ بارلىق تۆھپىسىنى پارتىيە ۋە خەلقكە ئاتىغانىدى . ئۇ مۇنداق دەيدۇ : ھەرقانداق ئادەم خەلقنى ، پارتىيىدىن ئايرىلسا بىرەر ئىشنىمۇ باشقا ئېلىپ چىقالمايدۇ ؛ بىر ئادەمنىڭ پارتىيە ئۈچۈن خىزمەتنى ياخشى ئىشلىشى تېگىشلىك ئىش . نەتىجىگە ئېرىشىش ئالدى بىلەن خەلقنىڭ كۈچىدىن ، ئىككىنچىدىن پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدىن ، ئاندىن قالسا شەخسنىڭ كۈچىدىن بولىدۇ . ئۇ مۇنداق دەيدۇ : بىز كومپارتىيە ئەزالىرى پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىدە پۇقرالارنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن ئازراقلا ئىش قىلدۇق ، شۇنچىلىكلا گەپ ، بۇنىڭدىن ئازراقمۇ

مەغرۇرلىنىشقا بولمايدۇ . يولداش چېن يۈننىڭ ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇشى كوممۇنىستلارنىڭ ئۆز نەپسىدىن كېچىپ ئومۇم ئۈچۈن ئىشلەيدىغان ، پۈتۈن ۋەجۇدى بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەيدىغان ئالجاناب پەزىلىتىنى تولۇق نامايان قىلدى .
يولداشلار ، دوستلار !

يولداش چېن يۈن ئالدىنقى ئەسىرنىڭ 30-يىللىرىنىڭ باشلىرىدىن باشلاپ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىنى ئۈستىگە ئېلىپ ، پارتىيىمىز خەلققە رەھبەرلىك قىلىپ ، ئىنقىلاب ، قۇرۇلۇش ، ئىسلاھات ئېلىپ بارغان ھەرقايسى تارىخىي دەۋرلەردىكى بارلىق مۇھىم ئىشلارنى دىگۈدەك باشتىن كەچۈردى ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئوخشاش بولمىغان تارىخىي دەۋرلەردە بىر يۈرۈش مۇھىم تەدبىرلەرنى بەلگىلەش ۋە يولغا قويۇش ئىشلىرىغا قاتنىشىپ ، كۆپ قېتىم پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىدىكى ئاچقۇچلۇق مەزگىللەردە ، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ مۇھىم تەدبىرلىرىنى بەلگىلەشتە ناھايىتى مۇھىم رول ئوينىدى . يولداش چېن يۈن ئۆمۈر بويى قان-تەرنى ۋە زېھنىنى پارتىيە ۋە خەلققە بېغىشلىدى ، ئۇنىڭ ھاياتى ئۇلۇغ ھايات ، پارلاق ھايات . يولداش چېن يۈن جۇڭگو خەلقىنىڭ ئازادلىق ئىشلىرىنى قانات يايدۇرۇش ۋە ئۇنىڭ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى ئۈچۈن ، ئېلىمىز سوتسىيالىستىك تۈزۈمىنىڭ بەرپا قىلىنىشى ۋە مۇستەھكەملىنىشى ئۈچۈن ، ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ۋەجۇدقا كېلىشى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن بىر ئۆمۈر زېھن كۈچىنى تەقدىم قىلىپ ، ئۆچمەس تۆھپە يارىتىپ ، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدا يۇقىرى ئابرويغا ، پۈتۈن پارتىيە ، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ چوڭقۇر ھۆرمىتىگە سازاۋەر

بولدى . يولداش چېن يۈننىڭ ئۇلۇغ تۆھپىلىرى مەڭگۈ تارىخ سەھىپىسىگە يېزىلىدۇ ، يولداش چېن يۈننىڭ ئېسىل پەزىلىتى پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرمىللەت خەلقىنىڭ قەلبىدە مەڭگۈ ساقلىنىدۇ ، يولداش چېن يۈننىڭ ئىدىيىسى ۋە پەزىلىتى مەڭگۈ بىزنىڭ ئۈزلۈكسىز يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشىمىزگە ئىلھام بېرىدۇ .

يولداش چېن يۈندىن ئايرىلغىنىمىزغا 10 يىل بولدى . ئۇنىڭ كۆڭلىنى ئارام تاپقۇزىدىغىنىمىز شۇكى ، 10 يىلدىن بۇيان ، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەتئىي تۈردە ئىتتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشى ئارقىسىدا ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ 2-قەدەملىك ئىستراتېگىيىلىك نىشانىنى غەلبىلىك ئىشقا ئاشۇرۇپ ، ئومۇميۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇپ 3-قەدەملىك ئىستراتېگىيىلىك نىشانى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىپ كۈرەش قىلماقتىمىز .

يولداشلار ، دوستلار :

نۆۋەتتە ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات ، تەرەققىيات ئىشلىرى ئاچقۇچلۇق پەيتتە تۇرماقتا ، پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرمىللەت خەلقى پارتىيىنىڭ 16-قۇرۇلتىيىدا بەلگىلەنگەن ئۇلۇغ نىشانغا ئاساسەن پۈتۈن زېھنى بىلەن قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ ، پۈتۈن نىيەت ، پۈتۈن مەقسەتتە تەرەققىياتنى كۆزلەپ ، يۈكسەك جاسارەت بىلەن ئومۇميۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ مۇساپىنى ئىلگىرى سۈرۈۋاتىدۇ . پارتىيە ۋە خەلق ئىشلىرى تەرەققىياتىنىڭ مەنزىلى چەكسىز گۈزەل . شۇنىڭ بىلەن بىرۋاقىتتا ، بىز شۇنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز كېرەككى ، خەلقئارا ۋەزىيەتتىكى چوڭقۇر ئۆزگىرىش ، مەملىكەت ئىچى-سىرتىدىكى ئىسلاھات ۋە تەرەققىياتنىڭ ئېغىر ۋەزىپىلىرى

ئالدىدا بىزنىڭ ئىلگىرىلەش مۇساپىمىز مۇ قىيىنچىلىققا تولغان . بىز چوقۇم خەۋپ-خەتەر ئېڭىنى كۈچەيتىپ ، خاتىرجەم شارائىتتا تۇرغاندا خەۋپ-خەتەرنىمۇ ئويلاپ ، مۇھىم ئىستراتېگىيىلىك پۇرسەت مەزگىلىنى چىڭ تۇتۇپ ۋە ئۇنىڭدىن ياخشى پايدىلىنىشىمىز ، ئىلگىرىلەش داۋامىدىكى تۈرلۈك خەۋپ-خەتەر ۋە سىناققا ئۇنۇملۇك تاقابىل تۇرۇشىمىز ، پېشقەدەم ئىنقىلابچىلار ئېچىپ بەرگەن جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئىشلىرىنى نەۋرەنمەستىن ئالغا سىلجىتىشىمىز كېرەك . بۇ بىزنىڭ تارىخىي مەسئۇلىيىتىمىز ، شۇنداقلا بىزنىڭ پېشقەدەم ئىنقىلابچىلارنى ئەڭ ياخشى خاتىرىلىگىنىمىز بولىدۇ . بىز ماركسىزم-لېنىنىزم ، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيىسى ، دېڭ شياۋپىڭ نەزەرىيىسى ۋە «ئۈچكە ۋەكىللىك قىلىش» مۇھىم ئىدىيىسىنى يېتەكچى قىلىشتا چىڭ تۇرۇشىمىز ، ماركسىزمنىڭ ئاساسىي قائىدىسىنى جۇڭگونىڭ كونكرېت ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇرۇشىمىز ، ئىدىيەدە ئازاد بولۇپ ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ ، دەۋر بىلەن تەڭ ئىلگىرىلەپ ، ئەمەلىيەت ئاساسىدىكى نەزەرىيە يېڭىلاش ئىشلىرىنى ئۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈپ ، ماركسىزمنىڭ جۇڭگولاشىشىنى ئۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈپ ، پارتىيە ۋە خەلقنىڭ ئورتاق كۈرەش قىلىشتىكى ئىدىيىۋى ئاساسىنى يەنىمۇ مۇستەھكەملىشىمىز كېرەك . بىز ئىلمىي تەرەققىيات قارىشى ئارقىلىق ئىقتىسادىي-ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇمىيىتىگە بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ ، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش-دۆلەتنى گۈللەندۈرۈشتىكى بىرىنچى مۇھىم ۋەزىپىسى بولغان تەرەققىياتنى چىڭ تۇتۇپ ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مۇشۇ مەركەزنى قەتئىي نەۋرەنمەي چىڭ تۇتۇپ ، ھەرقايسى جەھەتلەردىكى ئىسلاھاتنى داۋاملىق چوڭقۇرلاشتۇرۇپ ،

شەھەر-يېزا تەرەققىياتىنى بىر تۇتاش پىلانلاش ، رايونلار تەرەققىياتىنى بىر تۇتاش پىلانلاش ، ئىقتىسادىي-ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى بىر تۇتاش پىلانلاش ، ئادەم بىلەن تەبىئەتنىڭ تەڭكەش تەرەققىياتىنى بىر تۇتاش پىلانلاش ، ئىچكى تەرەققىيات بىلەن ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنى بىر تۇتاش پىلانلاش سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيلىك ، سىياسىي مەدەنىيلىك ۋە مەنىۋى مەدەنىيلىك بىلەن ئىناق جەمئىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئومۇميۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشمىز ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۈندىن-كۈنگە ئېشىپ بېرىۋاتقان ماددىي مەدەنىيەت ئېھتىياجىنى ئۈزلۈكسىز قاندۇرۇپ ، ئادەمنىڭ ئەتراپلىق تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشمىز كېرەك . بىز تىنچلىق ، تەرەققىيات ، ھەمكارلىق بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ ، مۇستەقىل-ئۆزىگە ئۆزى خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچ دىپلوماتىيە سىياسىتىنى باشتىن-ئاخىر ئېغىشماي يولغا قويۇپ ، تىنچ تەرەققىيات يولىدا قەتئىي مېڭىپ ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشتىن ئىبارەت تۈپ دۆلەت سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇپ ، دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەر بىلەن بولغان دوستانە ئالاقىنى تىرىشىپ راۋاجلاندۇرۇپ ، دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەر بىلەن بولغان باراۋەر-ھەمكارلىق ۋە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈشنى ئۈزلۈكسىز ئالغا سىلجىتىپ ، ئىنسانىيەتنىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتىدىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشمىز كېرەك . بىز پارتىيە قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت يېڭى ، ئۇلۇغ قۇرۇلۇشنى داۋاملىق پۇختىلىق بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ ، پارتىيىنى ئومۇم ئۈچۈن قۇرۇش ، ھاكىمىيەتنى خەلق ئۈچۈن يۈرگۈزۈشنىڭ ماھىيەت جەھەتتىكى تەلىپىدە چىڭ تۇرۇپ ، پارتىيىنىڭ ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ئىقتىدارى قۇرۇلۇشى ۋە

پارتىيىنىڭ ئىلغارلىق قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ ، پارتىيە ئىستىلى-پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ ، «ئىككى بولسۇن» نى ئەستە چىڭ تۇتۇپ ، خەلقنى كۆزلەش ، راستچىل ، پاك بولۇشنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇپ ، پارتىيىنىڭ ئىجادكارلىق ، ئۇيۇشماقلىق ، جەڭگىۋارلىق كۈچىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز ، بۇ ئارقىلىق پارتىيىمىزنى باشتىن-ئاخىر پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەرىمىلەت خەلقىنى ئىسلاھات-ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشقا ئىتتىپاقلاشتۇرىدىغان ۋە يېتەكلەيدىغان كۈچلۈك رەھبەرلىك يادروسىغا ئايلاندۇرۇشىمىز كېرەك .

يولداشلار !

بىز تېخىمۇ زىچ ئىتتىپاقلىشىپ ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ ، جاپالىق ئىشلەپ ، ئومۇميۈزلۈك ھاللىق جەمئىيەت قۇرۇش ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئۇلۇغ گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن جۇڭگوچە سوتسىيالىزىمنىڭ داغدام يولىدا باتۇرلارچە داۋاملىق ئالغا باسايلى !

本书根据人民出版社2005年6月第1版北京第1次印刷版本翻译出版。
بۇ كىتاب خەلق نەشرىياتى تەرىپىدىن 2005-يىلى 6-ئايدا نەشر قىلىنغان 1-نەشرى
بېيجىڭ 1-باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى .

يولداش چېن يۈن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى

خاتىرىلەش يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

(2005-يىلى 6-ئاينىڭ 13-كۈنى)

خۇ جىنتاۋ

*

تەرجىمە قىلغۇچى : جۇڭگو مىللەتلەر تەرجىمە مەركىزى

نەشر قىلغۇچى :

مىللەتلەر نەشرىياتى
ۋە تارقاقچى

سانقۇچى : جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى

تىزغۇچى : جۇڭگو مىللەتلەر تەرجىمە مەركىزى

باسقۇچى : دىشىن باسما زاۋۇتى

2005-يىلى 6-ئايدا 1-قېتىم نەشر قىلىندى

2005-يىلى 6-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم بېسىلدى

باھاسى : 1.00 يۈەن